

Her testin ilk sayfasının üstünde yer alan karekodlar, soruların video çözümüne ulaşılmasını sağlamaktadır. Google Play veya Appstore mağazalarından "dijitalim" test uygulamasını indirerek soruların video çözümlerine ve sıralamanıza ulaşabilirsiniz. Öğretmenler "dijitalim" uygulamasıyla testlerin altında yer alan mobil optikleri okutarak tüm öğrencilerinin sonucuna ulaşabilir.

YENİ MÜFREDATA UYGUN

TAM HÜCRELEME SİSTEMİ

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ - 1

Bilgi Hazinem

Bu bölümde ilgili kazanımın konu özeti yer almaktadır.

LGS Soruları

Bu bölüm 8. sınıf kitaplarında yer alan işlenen ünitelerle ilgili LGS'de çıkmış soruları içerir.

Uygulama

Yalnızca anlatılan konuyu içeren uygulama, o konuyu kavramanızı sağlayacaktır.

Kavrama Testi

Yalnızca anlatılan konuyu içerir. Konuyu pekiştirmenizi sağlayacaktır.

Analiz Sentez Testi

Kazanımla ilgili mantık/muhakeme gerektiren sorular içerir. Bu testteki soruların zorluk düzeyi, kavrama testinden daha yüksektir.

Yazılı Sınavları

Okulda uygulanacak yazılı sınavlar ile aynı konuları kapsayan bu bölüm okuldaki başarınızı artıracaktır.

Fasikül Tarama Testi/Analizi

Fasikülde yer alan tüm üniteleri içermektedir. Konuların tekrar edilip eksikliklerin görülmesini sağlayacaktır.

Ünite Değerlendirme Testi/Analizi

Her ünitenin sonunda yer alan ünite değerlendirme testleri, tüm ünitelerdeki kazanımları görmenizi ve eksikliklerinizi belirlemeniz için yol gösterecektir.

PISA TIMSS

Bu sayfalarda PISA ve TIMSS sınavlarında çıkan sorulara benzer sorular yer almaktadır.

Kazanım Değerlendirme Sınavı

Fasikülün bitirdiği tarihe kadar işlenen konulardan oluşan bir deneme sınavıdır.

3

BİLGİ HAZİNEM
SAYISI

9

UYGULAMA
SAYISI

134

SORU SAYISI

2

YAZILI SINAV
SAYISI

8. Sınıf

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

010720 – B1

ISBN: 978-605-7585-09-7

Genel Yayın Yönetmeni
S. AKGÜL

Yazar
Muhammed ÇAKIR

Editör
Semra AKGÜL

Dizgi
Son Viraj Dizgi Birimi

Basım Yeri

www.dijitalim.com.tr

“Dijitalim” öğrenci veya öğretmen uygulamasını indirerek
bütün soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr

DİJİTAL EĞİTİM PORTALIMIZA GİRİNİZ.

ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE SİSTEME ÜYELİK FORMUNU DOLDURUNUZ.
SİSTEME GİRİŞ YAPARAK DİJİTAL İÇERİKLERİMİZİ İSTEDİĞİNİZ YERE
İNDİREBİLİRSİNİZ. İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA OLMASIN DİLEDİĞİNİZ
PLATFORMLARDA İÇERİKLERİMİZİ KULLANABİLİRSİNİZ.

Test ve deneme oluşturmak için
70.000 soruluk
“SORU HAVUZU” muzdan
yararlanabilirsiniz.

AKILLI TAHTAYA
UYUMLU

TAMAMEN ÜCRETSİZ İÇERİK

Konu Anlatımları
Benzer Sorular
Online Testler
Online Denemeler

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler, Kıymetli Öğrencilerimiz,

Son Viraj Yayınları olarak hedefi yüksek olan öğrencilere rehber olmak ve onların başarı seviyesini yükseltmek için yola çıktık. Değişen sınav sistemiyle birlikte ortaya çıkan yeni nesil sorularla kitaplarımızı oluşturarak sizleri bu sınavlara en iyi şekilde hazırlamayı istiyoruz.

Kitaplarımızı hazırlarken Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan öğretim programlarındaki kazanımları esas alıyoruz. Soruları bu kazanımlar çerçevesinde hazırlıyor, tüm kazanımlara kitaplarımızda yer veriyoruz. Bunu yaparken bu kazanımların dışına asla çıkmıyoruz. Testleri mantık, muhakeme, analiz, sentez gerektiren sorularla oluşturuyoruz. Yeni nesil olarak adlandırılan bu tip sorularla öğrencilerimizin analitik düşünerek bilgilerini günlük hayata aktarabilmelerini amaçlıyoruz.

Bloom taksonomisine uygun olarak “tam öğrenme” modeliyle hazırladığımız özet konu anlatım, uygulama, kavrama, analiz-sentez, ünite değerlendirme testi ve analiziyle oluşturduğumuz “Drift Serisi” öğrencilerimizi bilgi düzeyinden sentez düzeyine çıkarıyor. Kolaydan zora şeklinde hazırlanan bu testler sayesinde başarı basamaklarını kolaylıkla aşacağınızı düşünüyoruz.

Tamamını zorluk derecesi yüksek yeni nesil sorularla oluşturduğumuz “Formula-1” serisi ile öğrencilerimiz tüm soru tipleriyle karşılaşacak ve soruları kolay şekilde çözenin yollarını öğrenecektir.

Ünite değerlendirme testleri şeklinde hazırladığımız “OFF-ROAD Serisi” ile son tekrarı da yaparak öğrencilerimizi hedeflerine bir adım daha yaklaştırıyoruz. Deneme sınavlarıyla da sizleri sınav seviyesinden daha üst seviyelere taşıyarak sınavlarda karşılaşacağınız hiçbir soru karşısında zorlanmadan başarılı sonuçlar elde edeceğinizi düşünüyoruz.

Tüm ürünlerimizdeki soruların video çözümlerini yaparak öğrencilerimizin çözemediği sorularla ilgili anında dönüt sağlıyoruz. “Dijitalimöğrenci” uygulamasından veya www.dijitalim.com.tr adresinden soru çözümlerine veya konu anlatım videolarına ulaşabilirsiniz.

Son Viraj Yayınları ile çıktığınız bu yolculukta hedefinize ulaşmanızı diliyor, size bu yolda rehberlik yapmaktan onur duyuyoruz.

Selim AKGÜL
Genel Yayın Yönetmeni

İçindekiler

1. ÜNİTE

KADER İNANCI

Kader ve Kaza İnanç	7
İnsanın İradesi ve Kader	7
Kaderle İlgili Kavramlar	13
Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Musa (a.s.)	13
Bir Ayet Tanıyorum: Ayet el- Kürsi ve Anlamı	13
1. Ünite Değerlendirme Testi	19
1. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	25
I. Dönem I. Yazılı	27

2. ÜNİTE

ZEKÂT VE SADAKA

İslamın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem	31
Zekât ve Sadaka İbadeti	31
Zekât ve Sadakanın Bireysel ve Toplumsal Faydaları	31
Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (a.s.)	31
Bir Sure Tanıyorum: Maûn Suresi ve Anlamı	31
2. Ünite Değerlendirme Testi	39
2. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	43
I. Dönem II. Yazılı	45
1. Fasikül Tarama Testi	47
1. Fasikül Tarama Testi Analizi	51
1. Deneme	53
Çıkmış Sorular	57
Cevap Anahtarı	63

1. ÜNİTE

Kader İnanç

Kader ve Kaza İnanç

İnsanın İradesi ve Kader

Kaderle İlgili Kavramlar

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Musa (a.s.)

Bir Ayet Tanıyorum: Ayet el- Kürsi ve Anlamı

Ünite Değerlendirme Testi

Ünite Değerlendirme Testi Analizi

KAZANIMLAR

8.1.1 : Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar.

8.1.2 : İnsanın ilmi, iradesi, sorumluluğu ile kader arasında ilişki kurar.

8.1.3 : Kaza ve kader ile ilgili kavramları analiz eder.

8.1.4 : Toplumda kader ve kaza ile ilgili yaygın olan yanlış anlayışları sorgular.

8.1.5 : Hz. Musa'nın (a.s.) hayatını ana hatlarıyla tanır.

8.1.6 : Ayet el-Kürsi'yi okur, anlamını söyler.

Bilgi Hazinem

Kader ve Kaza İnanç

- Kâinataki varlıklar incelendiğinde her şeyin belirli bir sistem içinde hareket ettiği görülür. Allah evrende bulunan her şeyi bir ölçüyle yaratmıştır. Bu ölçülü yaratılış varlıkların uyumlu bir sistem oluşturmasını sağlamıştır. Bu anlamda Allah'ın yarattığı hiçbir şeyde dengesizlik görülmez.
- Allah'ın her şeyi belli bir ölçü, düzen ve uyum içinde programlamasına **kader** denir. Allah'ın programladığı şeylerin yeri ve zamanı gelince gerçekleşmesine ise **kaza** denir. Allah evrende yarattığı bu düzeni birtakım yasalarla sağlamıştır. Allah'ın kâinatı idare ederken koyduğu bu yasalara **sünnetullah ve âdetullah** denir. Evrendeki yasalar; fiziksel yasalar, biyolojik yasalar ve toplumsal yasalar olmak üzere üç kısımdır.
- Fiziksel yasalar; madde ve enerjinin oluşumu ve maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalardır. Güneş'in, Ay'ın ve Dünya'nın hareketleri, mevsimlerin oluşumu, yağmurun yağışı, suyun kaldırma kuvveti gibi olaylar fiziksel yasalarla ilgilidir.
- Biyolojik yasalar; canlıların yapısı, beslenmesi ve korunması ile ilgili yasalardır. Bu anlamda her canlı türünün kendi yaşadığı ortama uygun özelliklerde yaratılması, her canlı türünün farklı üreme şekilleriyle dünyaya gelişi biyolojik yasalara örnektir.
- Toplumsal yasalar; toplumsal olaylar arasında var olan neden-sonuç ilişkisini gösteren yasalardır. Haksızlık ve hukuksuzluk olan toplumlarda huzur ortamının olmaması bu

yasaya örnek olarak gösterilebilir.

İnsanın İradesi ve Kader

- Akıl doğru ile yanlış ayırt edebilme kabiliyetidir. İrade ise insanın en az iki seçenektan birini tercih etme gücüdür. İnsanda var olan sınırlı iradeye **cüzi irade** denir. Akıllı ve iradeli bir varlık olarak yaratılan insan, düşünce, söz ve davranışlarında özgür bir varlıktır. Bu anlamda insan ahlakını, davranışlarını ve sözlerini kendi belirleyebilir.
- Allah'ın sonsuz ve sınırsız iradesine ise **külli irade** denir. Külli irade alanına insan müdahale edemez. İnsanın anne ve babası, doğum ve ölüm tarihi, ırkı ve cinsiyeti gibi özellikleri Allah tarafından belirlenir. Ancak Allah insanın fiillerine ve seçimlerine müdahale etmez.
- İnsan başıboş yaratılmamıştır. Bu sebeple de Allah insana peygamberler ve ilahi kitaplar yollayarak nelerin iyi ya da kötü olduğunu göstermiştir. Ancak iyi ya da kötüyü seçme tercihini insana bırakmıştır. Bu anlamda akıllı ve özgür irade sahibi insan yaptığı ve söylediği her şeyden sorumludur. İnsan kader karşısında çaresiz değildir. İnsana düşen iyi olanı seçme yönünde gayret göstermek ve sebeplere sarılmaktır. Dünyada yaşadığı olayları alın yazısı, talihsizlik gibi sözlerle kadere yüklemesi doğru değildir.
- İrade, Yüce Allah'ın iradesi 'külli irade' ve insanın iradesi 'cüzi irade' olarak iki şekildedir. Yüce Allah'ın iradesi her şeyi kuşatmış, sonsuz ve sınırsız iken, insanın iradesi sınırlıdır.

A. Aşağıdaki cümleler doğruysa başına "D", yanlışsa "Y" yazınız.

1.	☐	İslam dinine göre insanın dinin emir ve yasaklarından sorumlu olmasının sebebi kader ve kaza inancına sahip olmasıdır.
2.	☐	"Yağmur yağıyor." cümlesi kaza kavramına örnek olamaz.
3.	☐	İnanç, ibadet, meslek ve okul insanın sorumlu olmadığı alanlardır.
4.	☐	Fiziksel yasalar deney, gözlem ve araştırmalar sonucu insanlar tarafından tespit edilemez.
5.	☐	Aynı topraktan gıdalarını alan meyvelerin kimi tatlı kimi acı iken kimi de yeşil veya kırmızı renkli olması biyolojik yasaların Allah'ın takdiri ile gerçekleştiğini gösterir.
6.	☐	"Biz, gerçekten insanı en güzel bir biçimde yarattık." (Tin suresi, 4. ayet) ayeti evrenin mükemmel şekilde yaratıldığına delildir.
7.	☐	Yağmurun yağması, gece ve gündüzün birbirini takip etmesi, ısınan suyun buharlaşması gibi olaylar Allah'ın (c.c.) koyduğu toplumsal yasaların bir sonucudur.
8.	☐	Allah insana iyiliği de kötülüğü de göstermiş, iyiliği tercih etmesinin kendisi için daha hayırlı olacağını bildirmiştir.

DÜŞÜN,
KARAR VER

B. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere aşağıdaki kelimelerden uygun olanını yazınız.

ölçü

sınırsız

ilim

dürüstlük

plan

ezelde

yaratılması

düzen

Fiziksel

kul hakkı

kader

kudret

külli

adalet

ahenk

kaza

1. Kaza, bilinen ve takdir edilen şeyin, zamanı ve yeri geldiğinde Allah (c.c.) tarafından demektir.
2. Allah (c.c.), kâinattaki her şeyi belli bir ve içerisinde yaratmış bu nedenle de her şey belli bir ve içinde hareket etmektedir.
3. Sevgi, kardeşlik,,, gibi ilkeler toplumsal yasaların temelini oluşturur.
4. "Suyun kaldırma kuvveti" kuralı kavramını ifade ederken, gemilerin suyun üzerinde durması 'dır.
5. Allah'ın (c.c.) istediğini istediği gibi dilemesi ve seçmesi olan irade, Allah'ın (c.c.) mutlak ve iradesidir.
6. Kader ve kazaya iman etmek demek; her şeyin Allah'ın (c.c.) bilmesi, dilemesi (irade), gücünün yetmesi ve yaratması (tekvin) ile olduğuna inanmaktır.
7. yasalara bağlı olarak yapılan araştırmalar neticesinde günümüzde kullandığımız buzdolabından ütüye, bilgisayardan telefona, otomobilden uçağa daha birçok ürün geliştirilmiştir.

DÜŞÜN,
BUL

C. Aşağıdaki cetvelde harflerin altında onların alfabedeki sırası verilmiştir. Aşağıdaki sayıların altına bunların alfabedeki sırasında karşılığı olan harfler doğru bir şekilde yazıldığında konuyla ilgili güzel bir cümle çıkacaktır. Bu cümleyi bulup aşağıdaki boş bırakılan yere yazınız.

A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L	M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

14	1	5	6	21	6

12	16	1	17

6	5	6	17

14	6	5	6	21	5	6	17

14	25	21	24	25	15	25	21

Cümle:

İPUCU

» Yüce Allah kâinatta bulunan her şeyi belli bir düzen, plan ve ölçüye göre yaratmıştır. Bu ölçü varlıkların tutarlı ve uyumlu bir sistem oluşturmalarını sağlamaktadır.

» Yüce Allah, insanları yaratmadan önce yeryüzünü onların yaşamalarına uygun bir şekilde hazırlamıştır. Dünyadaki hayat Allah'ın yarattığı düzen ve denge sayesinde sürmektedir.

1. Dış görünümüyle mükemmel bir yaratılışa sahip olan insanın içinde de apayrı olaylar gerçekleşir, kendisinin hiç farkında olmadığı binlerce mucize peş peşe meydana gelir. Beyinden akciğerlere, mideden böbreklere kadar her organ bu kusursuz işleyişe sahiptir. Organlarda ve vücut içi sistemlerin işleyişinde görülen tüm olaylar şaşırtıcı bir düzen ve ahenk içinde oluşur. Vücudumuz içinde her an yaşanan bu düzen, ahenk ve inceliği anlatmak için belki yüzlerce örnek verilebilir. Ama insan bedenindeki sayısız örnek içinden birkaç tanesini seçip anlatmak bile, insanı kusursuzca var eden Allah'ın varlığını, büyüklüğünü, gücünü, ilmini ve sanatını gereği gibi takdir edebilmemize yardımcı olacaktır.

Bu metinde anlatılanlar daha çok aşağıdaki ayetlerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) “Güneş de yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, üstün ve bilen Allah'ın kanunudur.”
(Yâsin suresi, 38. ayet)
- B) “O Rabb ki seni yarattı. Sana düzgün ve ölçülü bir biçim verdi.”
(İnfitâr suresi, 7. ayet)
- C) “O, hanginizin daha güzel iş yapacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı.”
(Mülk suresi, 2. ayet)
- D) “İçinden taze et (balık) yemeniz ve takacağınız bir süs (eşyası) çıkarmanız için denizi emrinize veren O'dur...”
(Nahl suresi, 14. ayet)
2. Allah, yarattığı her varlığı ölçülü ve planlı yaratmıştır. Tüm varlıklar rastgele değil belirli ölçüler ve yasalar dahilinde yaratılmıştır. Yer çekimi yasası, suyun kaldırma kuvveti, maddenin korunumu yasası, çekim yasası, gaz basıncı yasası, sürtünme yasaları, hareket yasaları; canlıların kromozom sayıları, atmosferdeki gaz oranları, elementlerin proton sayıları ve atom ağırlıkları, güneş sistemiyle ilgili gün, ay, mevsim ve yıl süreleri gibi doğadaki sabit değerler yaratılıştan beri devam eden yasalardır. Bunları var etmek ve devamlılığını sağlamak, ancak bilinçli, ölçülü, planlı bir ilahi güçle mümkündür. Bunların iyilik veya kötülükle bir ilgisi yoktur. Doğanın sağlıklı işleyişi bunlara bağlıdır. Allah yeryüzünü yaratırken bu özellikleriyle yaratmıştır.

Yukarıdaki parçada aşağıdaki kavramlardan hangisine yer verilmemiştir?

- A) Kader
B) Biyolojik yasalar
C) Cüzi irade
D) Fiziksel yasalar

3. Allah (c.c), insanı akıllı bir varlık olarak yaratmış ve ona irade vermiştir. Bu sebeple insan yaptıklarından sorumludur.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi verilen metinle doğrudan ilişkili değildir?

- A) “Kim iyi bir iş yaparsa kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa kendi aleyhinedir...”
(Fussilet suresi, 46. ayet)
- B) “Şüphesiz biz ona doğru yolu gösterdik. İster şükredici olsun, ister nankör.”
(İnsan suresi, 3. ayet)
- C) “...Yapmakta olduğunuz şeylerden mutlaka soruya çekileceksiniz.”
(Nahl suresi, 93. ayet)
- D) “...Şüphesiz Allah dilediği hükmü verir.”
(Maide suresi, 1. ayet)

4. Evrenin görebildiğimiz kısmında 100 milyardan fazla galaksi mevcuttur ve küçük galaksilerde yaklaşık bir milyar, büyük galaksilerde ise bir trilyondan fazla yıldız bulunur. Bu yıldızların pek çoğunun gezegenleri, bu gezegenlerin de uyduları vardır. Tüm bu gök cisimleri çok ince hesaplarla saptanmış yörüngelere sahiptir. Ve milyonlarca yıldır her biri kendi yörüngesinde diğerleriyle kusursuz bir uyum ve düzen içinde akıp gitmektedir. Galaksiler de şaşırtıcı hızlarla planlı ve hesaplı yörüngeler üzerinde hareket ederler. Bu hareketleri esnasında hiçbir gök cismi bir diğeriyle çarpışmaz, yolları kesişmez.

Bu parça aşağıdaki ayetlerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) “Özen içinde yollar ve yörüngelerle donatılmış göğe andolsun.”
(Zariyat suresi, 7. ayet)
- B) “Güneş ve Ay bir hesaba göre (hareket etmekte) dir.”
(Rahman suresi, 5. ayet)
- C) “İşte Allah'a teslim olanlar, artık onlar gerçeği ve doğruyu araştırıp bulanlardır.”
(Cin suresi, 14. ayet)
- D) “Güneş de yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, üstün ve bilen Allah'ın kanunudur.”
(Yâsin suresi, 38. ayet)

5.

- I. Kader olmayınca kadir bilinmez.
- II. Kadere meydan okumak
- III. Kaderine küsmek
- IV. Takdire yazılan tedbirle bozulmaz.

- Alın yazısının kişisel iradeyle değiştirilebileceğine inanarak gayret etmek.
- Kötü duruma düşmekten yalnız kendi talihini suçlu görmek.
- Önlem alınsa da alın yazısı değişmez.

Bu tabloda kaderle ilgili numaralandırılmış deyim ve atasözleri anlamlarıyla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. Yüce Allah kuşlara uçabilmek için kanat, balıklara solunum için solungaç vermiştir. Sıcak bölgelerdeki hayvanların deri ve tüy yapısıyla soğuk bölgelerdekilerin deri ve tüy yapısı aynı değildir. Su bulunabilen yerlerdeki hayvanlar her gün suya ihtiyaç duyarken, suyun nadiren bulunduğu çöllerde yaşayan deve günlerce susuzluğa dayanabilmektedir. Bütün bunlar Yüce Allah'ın tabiata koyduğu yasalar çerçevesinde gerçekleşmektedir. Yine Güneş'in, Ay'ın ve Dünya'nın birbirlerine olan mesafeleri, kendi yörüngelerinde hareket etmeleri, aralarındaki çekim kuvveti Yüce Allah'ın takdir ettiği değişmez evrensel yasaların göstergesidir.

Bu parçada evrensel yasalardan;

- I. toplumsal yasa,
- II. biyolojik yasa,
- III. fiziksel yasa

hangilerinden söz edilmektedir?

- A) Yalnız II. B) Yalnız III.
C) I ve II. D) II ve III.

7. "Onlara bir delil de gecedir ki biz ondan gündüzü sıyırıp çekeriz de birden karanlığa gömülürler. Güneş de (bir delildir onlara) akar gider yörüngesinde. İşte bu çok güçlü ve her şeyi bilen Allah'ın yaratmasıdır..."

(Yasin suresi, 37-40. ayetler)

Aşağıdaki örneklerden hangisi ayetlerdeki vurgulanan evrensel yasayla ilgili değildir?

- A) Gemilerin suda batmadan gidebilmesi
- B) Bitkilerin Güneş ışığı ve suyu kullanarak fotosentez yapması
- C) Yüksekten atılan bir cismin yere düşmesi
- D) Güneş'in, çekim kuvvetiyle gezegenleri bir yörüngede tutması

İPUCU

» Fiziksel yasalar; deney, gözlem ve araştırmalar neticesinde anlaşılabilirler, evrensel niteliği sahip olup değişmezler.

» Her şeyi bir sebebe bağlayan Yüce Allah; insan, hayvan ve bitkilerin oluşumunu biyolojik yasalara bağlı kılmıştır.

8.

- I. Güneş'in doğudan doğup batıdan batması
- II. Kuraklık olan bölgelerde şehirlere göçlerin yaşanması
- III. İnsanda dolaşım, sindirim, boşaltım gibi sistemlerin olması

Yukarıda numaralanmış örnekler için hangisi söylenemez?

- A) III. örnek biyolojik yasalarla ilgilidir.
- B) I. örnekle ilgili evrensel yasa, Allah'ın evrende yarattığı düzenin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olur.
- C) II. örnekteki yasalar da I ve III. örnekteki yasalar gibi kesin ve tartışılmazdır.
- D) III. örnek deney ve gözleme dayanır.

1 - 4. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayınız.

Allah'ın kâinatı idare ederken koyduğu yasalar vardır. Bu yasalar Allah'ın yarattıkları hakkındaki kanunları içerir. Kâinatta gerçekleşen her olay, Allah'ın koyduğu kurallara göre hareket eder ve her olayın arasında bir neden sonuç ilişkisi vardır. Örneğin yağmurun yağışı ile ilgili yasanın Allah tarafından belirlenmesi ve belli bir kural çerçevesinde olması bu durumu çok net açıklamaktadır. Yağmur şu şekilde oluşmaktadır: Havadaki nem belirli bir seviyeyi aştığında, su buharı yoğunlaşarak su tanecikleri oluşturur. Bu tanecikler rüzgârla sürüklenerek bir araya gelir ve bulutları meydana getirir. Bulut soğuk bir hava tabakasıyla karşılaşınca buluttaki su yoğunlaşarak su damlacıklarına dönüşür. Bu damlacıklar düşebilir büyüklüğe ulaştıkça yağış olur.

1. Verilen metinde altı çizili bölümde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal yasalar B) Sünnetullah C) Cüzi irade D) Rızık

2. Verilen metinden hareketle yağmurun yağması ile ilgili yasaların Allah tarafından planlanması hangi kavramla açıklanır?

- A) Kader B) Kaza C) Külli irade D) Cüzi irade

3. Verilen metinde bahsedilen yağmurun yağışı evrendeki yasalardan hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Biyolojik yasalar B) Toplumsal yasalar C) Fiziksel yasalar D) Astrolojik yasalar

4. Verilen metinde bahsedilen yağmurun vakti gelince yağması aşağıdakilerden hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Kadere B) Kazaya C) Biyolojik yasalara D) Kısmete

5. • “Çardaklı ve çardaksız (üzüm) bahçeleri, ürünleri çeşit çeşit hurmaları, ekinleri, birbirine benzer ve benzemez biçimde zeytin ve narları yaratan O'dur. Her biri meyve verdiği zaman meyvesinden yiyin...”

(En'am suresi, 141.ayet)

- “Güneş'i ışıklı, Ay'ı da parlak kılan, yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için ona (aya) birtakım menziller takdir eden odur. Allah bunları, ancak bir gerçeğe (ve hikmete) binaen yaratmıştır. O, bilen bir kavme âyetlerini açıklamaktadır.”

(Yunus suresi, 5.ayet)

- “Bir millet kendi tutum ve davranışını değiştirmedikçe Allah da onların durumunu değiştirmez”

(Ra'd suresi, 11.ayet)

Verilen ayetler sırasıyla Allah'ın evrene koymuş olduğu yasalardan hangilerine işaret etmektedir?

- A) Fiziksel – biyolojik – toplumsal
B) Toplumsal – fiziksel – biyolojik
C) Biyolojik – toplumsal – fiziksel
D) Biyolojik – fiziksel - toplumsal

İPUCU

» Adalet, hukuk, hak, yardımlaşma, toplumsal gelişim ve değişim vb. gibi kavramlar toplumsal yasalarla ilgili kavramlardır.

6. Öğretmeni Esmâ'dan dersi özetlemesini istemiştir. Esmâ şunları söylemiştir: “İnsanın eylemleri zorunlu eylemler ve seçime dayalı eylemler olmak üzere ikiye ayrılır. Seçime dayalı olanları yapmak veya yapmamak insanın elindedir. İnsan külli iradesi ile bunu ister Allah'da yaratır. O yüzden insan, seçime dayalı fiillerinden sorumlu olur. Ders çalışmak, kitap okumak, ibadet etmek, güzel ahlaklı olmak vb. gibi. İnsan, iradesini kullanarak bu hareketleri yapar ve bunları kendisi için iradi fiil hâline getirir.”

Esmâ dersi özetlerken bir yerde yanlış ifade kullanmıştır.

Buna göre Esmâ'nın yanlışının düzeltilmesi için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Zorunlu yerine, serbest demeliydi.
B) Külli iradesi yerine cüzi iradesi demeliydi.
C) İbadet etmek yerine, doğum yerine seçmek demeliydi.
D) İradi fiil yerine, zorunlu eylem demeliydi.

7. Allah'ın yarattığı hiçbir şeyde dengesizlik görülmez. Kâinattaki her şey bir sistem ve düzenle hareket eder. Örneğin mevsimler, ekliptik denilen, Dünya'nın Güneş etrafındaki yörüngesinin düzlemiyle Dünya'nın dönme ekseninin yaptığı açı sonucu ortaya çıkar. Bu anlamda mevsimlerin oluşmasının temel sebebi eksen eğikliği ve Dünya'nın Güneş çevresindeki hareketidir. Kuzey ve güney yarım kürelerde mevsimler birbirinin tersi şeklinde yaşanır. Yani kuzey yarım kürede kış mevsimi olduğunda güney yarım kürede yaz mevsimi yaşanır. Eksen eğikliği olmasaydı, Güneş ışınlarının yere düşme açısı değişmez, sıcaklık değişimleri gerçekleşmez ve böylece mevsimler de oluşmazdı.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi verilen metni destekler niteliktedir?

- A) "(Ey insanlar!) Biz sizi basit bir sudan yaratmadık mı? ..."
(Mürselât suresi, 20. ayet)
- B) "Ey peygamber! Seni tanık, müjdecî, uyarıcı, izniyle Allah'a çağırıcı ve etrafını aydınlatan bir ışık olarak gönderdik."
(Ahzâb suresi, 45-46. ayetler)
- C) "Her toplumun (belirli) bir eceli vardır. Ecelleri geldiğinde onu ne bir an erteleyebilirler ve ne de bir an öne alabilirler."
(A'râf suresi, 34. ayet)
- D) "O, yaratıp şekillendiren, âhenk veren ve düzene koyandır."
(Â'lâ suresi, 2. ayet)

8. Hırsızlık yapan bir kişiye neden hırsızlık yaptığı sorulduğunda: "Ben kader mahkumuyum, kaderim böyle yazılmış ki bu işi yaptım, elimden bir şey gelmez." demiştir.

Bu metindeki sözü edilen kişi ile ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenebilir?

- A) Yaptıklarından dolayı pişmanlık duymaktadır.
B) Sorumluluğu kendinde aramaktan kaçınmıştır.
C) Kaderin üstünde kader vardır anlayışına sahiptir.
D) Yanlış kader inancına sahip olduğunu kabullenmiştir.

İPUCU

» Evrensel yasalar; gözlenebilir durum ve olgular arasındaki ilişkileri açıklar. Matematiksel verilerle açıklanabilir, tekrarlanan deney ve gözlemler sonucu ortaya çıkmıştır.

» İrade; seçme serbestliği, bir şeyi yapıp yapmamaya karar verebilme yeteneğidir. İnsanı diğer canlılardan ayıran özelliklerinden bir de akıllı ve irade sahibi olmasıdır.

9. Bukalemunların renk değiştirdiğini herkes biliyor, fakat bunu nasıl yaptıkları oldukça şaşırtıcı. Kelimenin tam anlamıyla renkten renge giren leopar bukalemun, derisindeki rengârenk tonlar ortaya çıkaran küçük kristaller sayesinde en renkli sürüngenler arasında yer alıyor. İsviçre'deki Cenevre Üniversitesi bilimcilerinin Nature Communications'da yaptığı açıklamaya göre leopar bukalemunun derisinde sadece bir değil iki kat kristalli hücre bulunuyor. Hücreleri gererek veya gevşeterek yansıyan ışığın rengini değiştiren hayvan, hızlı bir şekilde renk değiştirme olanağı elde ediyor. Deri yüzeyine yakın duran iridofor adlı hücre katmanı, sadece yetişkin erkek leopar bukalemunda (Furcifer pardalis) tam anlamıyla gelişmiş durumda bulunuyor. Kristaller, hayvanın gevşeme durumunda olduğu gibi birbirine yakın durduğunda mavi ışığı yansıtıyor. Bukalemun derisindeki sarı pigmentlerle bir araya gelen bu ışık hayvanın yeşil görünmesine yol açıyor. Hücreleri gerip kristalleri birbirinden uzaklaştırmak ise sarı ile kırmızı arasında renkler ortaya çıkarıyor. Bütün bukalemunlarda, sadece ısı olarak hissedilen görünmez dalga boylarına yakın neredeyse kızılötesi ışık başta olmak üzere daha geniş bir ışık tayfını yansıtan daha derinde başka bir iridofor katmanı bulunuyor.

(National Geographic Türkiye)

Verilen metinde bahsedilen bukalemunların renk değiştirme özelliği Allah'ın evrene koyduğu yasalardan hangisinin kapsamında değerlendirilir?

- A) Fiziksel yasalar
B) Biyolojik yasalar
C) Toplumsal yasalar
D) Psikolojik yasalar

Bilgi Hazinem

Kaderle İlgili Kavramlar

➔ Kaderle ilişkilendirilecek kavramların başında ecel ve ömür gelir. Ecel ve ömür külli irade alanındadır. Yani insanın müdahale edemeyeceği alandır.

Ömür, Allah'ın tüm canlılar için belirlemiş olduğu yaşam süresidir.

Ecel, canlıların yaşam süresinin sona ermesidir. Her canlı sonludur, varlığı sonsuz olan sadece Yüce Allah'tır.

➔ İslam dinine göre emek ve rızık arasında sıkı bir ilişki vardır.

Rızık, canlıların geçimi için Allah'ın verdiği her türlü nimettir.

Emek, insanların kendisine ve çevresine faydalı olmak için göstermiş olduğu çabadır. Buna göre insan çalışmalı, çabalmalı ve rızıkını helal yoldan temin etmelidir. Allah yarattığı her canlının rızıkını verir ancak insan bu rızıkı elde etmek için çalışmalı ve gayret etmelidir. İslam dinî çalışmadan kazanmayı uygun görmez.

➔ **Tevekkül**, Allah'a dayanmak, güvenmek ve ona sığınmak demektir. Dinî bir terim olarak ise kişinin bir iş için elinden gelen gayreti gösterdikten sonra sonucunu Allah'a bırakmasıdır. Tevekkül mümin olmanın gereğidir ve İslam'a göre sadece Allah'a tevekkül edilir. Tevekkül pasif bir bekleyiş değildir. İslam'a göre tedbirsiz tevekkül doğru bir anlayış değildir.

➔ Başarı ve başarısızlık, insan için dünyada var olan iki önemli husustur. İnsan bazen çalışıp başarılı olabilir bazen de çalıştığı hâlde başarısız olabilir. Her iki durumunda insan için bir imtihan olduğunu, iyi ya da kötü gibi görünen bazı durumların tam tersi sonuçlar doğurabileceğini aklından çıkarmamalıdır. Doğru olan gerekli çalışmayı yapıp sebeplere sarılmak ve Allah'a dayanmaktır. Sağlık da aynı şekildedir. İnsan Allah'ın verdiği bedeninin emanet olduğunu bilmeli, ona en iyi şekilde bakmalı ve hastalıklardan korunmaya çalışmalıdır. Hasta olduğunda ise bir uzmana başvurmalı, gerekli tedaviyi görmeli ve sonunda da şifayı Allah'tan beklemelidir. Unutulmamalı ki insanın kaderi cüzi irade alanında kendi yaptıklarına bağlıdır. İyi ya da kötü tercihlerinin sonunda yaptıklarının karşılığı her neyse onu görecektir.

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Musa (a.s.)

➔ Hz. Musa (a.s.), Kur'an'da ismi geçen peygamberlerdendir. Mısır'da, Firavun'un sarayında yetişmiş daha sonra da Allah tarafından peygamber olarak seçilmiştir ve Firavun'un tanrılık iddiasını da geçersiz kılmıştır. Firavun, Hz. Musâ'nın tebliğine inanmamış, onun açıklamalarını yeterli bulmamış ve kendisinden bir mucize göstermesini istemiştir. Hz. Musa, iki mucize göstermiştir. Asasını yere atmış ve o bir anda yılan dönüşmüştür. Yine elini cebinden çıkarınca renginin insanları hayrete düşürecek şekilde bembeyaz hâle gelmesi olmuştur. Bu olaylardan sonra Firavun ve ona inananlar Hz. Musa'nın bir sihirbaz olduğunu düşünmüştür. Hz. Musa kardeşini kendisine bu görevde yardım etmesi için yanında istemiştir. Yüce Allah, onun bu isteğini kabul edip kardeşi Hz. Harun'u ona yardımcı olması için peygamber olarak görevlendirmiştir. Firavun'un sarayında Hz. Musa ile yarışmaya kalkan sihirbazlar, Hz. Musa'nın gösterdiği mucize karşısında kalakaldılar. Sihirbazlar hemen secdeye kapanıp iman ettiler. Firavun ve adamları Hz. Musa'ya bir türlü inanmadılar. İsrailoğullarına işkence etmeye devam ettiler. Hz. Musa ve Hz. Harun, Firavun ve adamlarıyla konuştular. Fakat onlar inkâr etmeye devam ettiler. Allah Teâlâ (c.c.) da sonunda Hz. Musa'ya İsrailoğullarını yanına alarak Mısır'dan çıkmasını emretti. İsrailoğulları yollarına devam ederken Kızıldeniz'e ulaştılar. Firavun ve ordusu onları takip etti ve Hz. Musa yine bir mucize gösterip asasını denize vurdu, orada İsrailoğulları için bir yol açıldı. Onların peşinden Firavun ve ordusu da gitti. Allah'ın (c.c.) yardımıyla, İsrailoğulları denizin ortasından yürüyerek sahile çıktı. Onları takip eden Firavun ve ordusu ise denizde boğuldu. İsrailoğulları ve Hz. Musa güven içerisindediler. Çölde yolculuklarına devam ettiler. Bu sırada Allah onlara türlü nimetler verdi. Fakat İsrailoğulları bir zaman sonra Allah'a ve Hz. Musa'ya isyan etti. İsrailoğulları Hz. Musa'yı dinlemiyordu. Hz. Musa görevini en iyi şekilde yerine getirmişti. Onlara Tevrat'ın ayetlerini okumuş ve öğretmişti. Onlar Tevrat'ı ilk indiği hâliyle koruyamadılar. Hz. Musa'dan sonra İsrailoğulları tam kırk yıl, çölde göçebe olarak dolaşip durdular. Peygamberlerine isyanlarının cezasını çektiler.

Ayete'l-Kürsi ve Anlamı

➔ Ayete'l-Kürsi, Bakara Suresinin 255. ayetidir. Ayete'l-Kürsi bir tek ayetten meydana gelmiştir. Bu ayette, Allah'ın yüce sıfatları ve eşsiz kudretinden söz edilmektedir.

Düşün,
eşleştir

A. Numaralandırılarak verilen ayetleri harflendirilerek verilen kavramlarla eşleştiriniz.

1.	"...Güneşi ve Ay'ı da koyduğu kanunlara boyun eğdirmiştir. Her biri belirli bir vakte kadar akıp gitmektedir..." (Fatır suresi, 13. ayet)	a.	Rızık
2.	"Namaz kılınınca artık yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan nasibinizi arayın. Allah'ı çok zikredin ki kurtuluşa eresiniz." (Cuma suresi, 10. ayet)	b.	Başarı
3.	"...Eğer müminler iseniz ancak Allah'a güvenin." (Maide suresi, 23. ayet)	c.	Hastalık- Sağlık
4.	"...Ben sadece gücümün yettiği kadar ıslah etmek istiyorum. Fakat başarmam ancak Allah'ın (c.c.) yardımı ile dir..." (Hud suresi, 88. ayet)	d.	Ecel
5.	"Ey iman edenler! Şarap, kumar, dikili taşlar (putlar), fal ve şans okları birer şeytan işi pislidir..." (Maide suresi, 90. ayet)	e.	Tevekkül

Düşün,
karar ver

B. Aşağıdaki cümleler doğruysa başına "D", yanlışsa "Y" yazınız.

1.	☐	İnsanlar gerekli tedbirleri almayıp hastalandıklarında "Ne yapalım, Allah böyle takdir etmiş." demeleri doğru bir kader anlayışı değildir.
2.	☐	Ömür; yediklerimiz, içtiklerimiz, giydiklerimiz, bilgi, hikmet, teneffüs ettiğimiz hava yani kısaca maddi ve manevi bütün ihtiyaç duyulan şeyler bizler için Allah'ın (c.c.) bahsettiklerine denir.
3.	☐	Hak ve adaletten ayrılarak haksızlıklarla bir şeyleri elde etmek başarı sayılır.
4.	☐	"Güvenme varlığa, düşersin darlığa." atasözünde tevekkülün yalnızca Allah'a yapılması istenmektedir.
5.	☐	"Allah, eceli geldiğinde hiç kimsenin ölümünü ertelemez..." (Münafikun suresi, 11. ayet) ayetinde dünya hayatının sona erip yeni bir hayatın başlayacağını haber vermektedir.
6.	☐	İslam dini çalışmadan kazanmayı, üretmeden tüketmeyi, dilenmeyi, tembelliği hoş görmez.
7.	☐	Yüce Allah Hz. Musa'yı (a.s.) birtakım mucizelerle desteklemiştir. Örneğin: elini koynuna sokup çıkarınca gözleri kamaştırılan bir nur gibi parlayıvermesi.
8.	☐	Ayet el-Kürsi Yasin suresinde geçmektedir ve Ayet-el Kürsi'de Allah'ın (c.c.) birliği vurgulanarak İslam'ın en temel ilkesi olan tevhit üzerine durulmuştur.

Düşün,
bul

C. Aşağıdaki kutucuklardaki yazılan kavramlardan kaderle ilgili olanları maviye boyayınız.

Ömür	Ağaç	Tevekkül	
Melek	Ecel	Başarı	Bitkiler
Hastalık	Toprak	Rızık	

İPUCU

» Düzen, ölçü, ahenk, plan, program, uyum, ahenk gibi kavramlar gördüğümüzde aklımıza kader kavramı gelmelidir.

» Kaza ise; Allah tarafından takdir edilen olayların, zamanı geldiğinde gerçekleşmesidir. Bir olayın kaza olabilmesi için onun gerçekleşmiş olması gerekmektedir.

1. Gün geçmiyor ki ülkenin herhangi bir yerinden iş kazası haberi gelsin. Özellikle inşaat sektöründe yaşanan asansör kazaları neredeyse duymaya alıştığımız sıradan gündem haberleri arasında yer almaya başladı. Bu durumun mantıklı bir açıklaması olamaz. Kaza diyerek geçiştirilemez. Yetkililer asansör kazalarında işçileri suçlayıp onların yanlış kullanımını sonucu bu kazaların olduğunu söyleyerek, cahilliklerinden dem vuruyorlar ve “kaderleri buymuş” deyip konuyu geçiştiriyorlar. Oysa durum çok farklı. Uzmanlar asansörlerin aşırı yük bindiğinde kendini kilitleyip çalışmayacağını ifade ediyor. Yani sanıldığı aksine yaşanan bu kazalar düpedüz ihmalkârlıktır ve asansörlerin bakımsızlığındadır.

Verilen metinde eleştirilen tutum ve davranış aşağıdakilerden hangisi değildir?

- A) Gerekli tedbirlerin alınmaması
B) Yerine getirilmeyen bireysel ve toplumsal sorumlulukların kadere yüklenmesi
C) Kader karşısında insan iradesinin hiçe sayılması
D) Allah'ın olaylara dilediği gibi hükmetmesi

2. ★ “Gökleri ve yeri yaratan Allah'ın, onların benzerlerini de tekrar yaratmaya Kadir olduğunu görmezler mi? Onlar için şüphe götürmeyen bir süre tayin etmiştir. Öyleyken, zalimler, inkârcılıkta hâlâ direnirler.”

(İsra suresi, 99. ayet)

▲ “Uçan kuş aç kalmaz.”

(Atasözü)

■ “...Kararını verdiği zaman artık Allah'a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever.”

(Âl-i İmrân suresi, 159. ayet)

Yukarıda sembollerle verilen atasözleri ve ayetler kaderle ilgili kavramlardan hangileriyle ilişkilendirilebilir?

	★	▲	■
A) Ömür	Başarı	Sağlık	
B) Ecel	Rızık	Tevekkül	
C) Ecel	Başarı	Tevekkül	
D) Ömür	Ecel	Rızık	

3. “Ey iman edenler! Mallarınız da çocuklarınız da sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Bunu yapanlar mutlaka hüsrana uğramışlardır. Her birinize ölüm gelip, “Rabbim! Ne olur bana azıcık daha süre tanısan da gönüllü yardımlarda bulunsam ve iyi kişilerden olsam!” diye yalvarmadan önce size verdiğimiz rızıklardan başkaları için de harcayın. Allah, eceli gelince hiç kimsenin ölümünü ertelemesin. Allah yapıp ettiklerinizden tamamen haberdardır.”

(Münâfikûn suresi, 9-11. ayetler)

Verilen ayetlerden ömür ve ecel ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Ölümün varlığına inanan kimse dünya hayatını en iyi şekilde değerlendirmelidir.
B) Öleceğini bilen insan sadece ahiret hayatı için çalışmalıdır.
C) Ölüm, külli irade alanında gerçekleşir, insan öleceği zamanı belirleyemez.
D) Öleceğini bilen insan hayatın gerçek anlamını unutturacak tavır ve davranışlardan kaçınmalıdır.

4. Allah'ın sonsuz, sınırsız ilmini ve iradesini ifade eder. Allah'ın ezeli ilmiyle olmuş ve olacak olan her şeyin niteliğini, yerini, özelliklerini ve zamanını tayin etmesidir. Örneğin bir insanın ne zaman, hangi anne babadan dünyaya geleceği, ırkının ve cinsiyetinin ne olacağı bu alanda belirlenir. İnsanın bu alana asla müdahalesi söz konusu olamaz.

Aşağıda verilen ayetlerden hangisi verilen metinde anlatılanları destekler niteliktedir?

- A) “Ona iki yolu (iyi ve kötüyü) gösterdik.”
(Beled suresi, 10. ayet)
B) “Dinde zorlama yoktur...”
(Bakara suresi, 256. ayet)
C) “Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur.”
(Necm suresi, 39. ayet)
D) “...Şüphesiz Allah istediği hükmü verir.”
(Maide suresi, 1. ayet)

5.

D Y

		D	Y
I.	Ayet-el Kürsi, Bakara suresinin 255. ayetidir. İçinde “kürsi” sözcüğü geçtiği için bu isimle anılır. Ayet, yüce Allah’ın eşsiz sıfatlarını ve gücünü anlatır.	✓	
II.	Ayet-el Kürsi farz namazlardan sonra Allah’tan (c.c.) yardım ve koruma istemek için okunur. Hz. Peygamber “Bir farz namazın ardından Ayet-el Kürsi’yi okuyan kimse, sonraki namaza kadar Allah’ın himayesi altındadır.” buyurarak vakit namazlarından sonra Ayet-el Kürsi’yi okumayı tavsiye etmiştir.		✓
III.	Ayet-el Kürsi “ve hüvel aliyyül azîm” ifadesiyle bitmektedir.	✓	
IV.	Ayet-el Kürsi’nin anlamında “İşte o, yetimi itip kakan, yoksula yedirmeyi özendirmeyen kimsedir.” ifadesi yer almaktadır.		✓

Bu tabloda Ayet-el Kürsi için yapılan aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Niçin okunması gerektiği ile ilgili bölüm doğru olarak işaretlenmelidir.
B) Anlamı hakkında verilen bilgi doğru işaretlenmiştir.
C) Kur’an’daki yeri ve neden bu isimle anıldığı bilgisi doğru işaretlenmiştir.
D) Ayetin sonu ile ilgili bölüm yanlış işaretlenmiştir.

6. Hastalık, insanın sağlığının bozulmasıdır. Yediğimiz, içtiğimiz şeylerin sağlıklı olması; çevrenin hijyen şartlarına uygun olması; yaşadığımız ortamın ısı, ışık, hava gibi etkenlerinin yeterli olması; uyku ve dinlenme gibi hususlara dikkat edilmesi hastalıklardan korunmamız ve sağlıklı kalmamız için büyük bir önem arz eder. Bunların yanı sıra dinimizde helal ve temiz olanı tercih etmek, haramdan uzak durmak da beden ve ruh sağlığımız açısından önemlidir. Bu konuyla ilgili Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyrulmuştur: ----

Parçanın sonuna aşağıdaki ayetlerden hangisinin getirilmesi uygundur?

- A) “Giysilerini temiz tut. Kötü şeylerden sakın.”
(Müddessir suresi, 4 ve 5. ayetler)
B) “Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiye;...”
(Bakara suresi, 168. ayet)
C) “... Ben sadece gücümün yettiği kadar ıslah etmek istiyorum. Fakat başarmam ancak Allah’ın yardımı ile. Yalnız ona dayandım ve yalnız ona döneceğim.”
(Hûd suresi, 88. ayet)
D) “İşte bunlar dünyada da ahirette de çabaları boşa giden kimselerdir. Onların hiçbir yardımcısı da yoktur.”
(Âl-i İmrân suresi, 22. ayet)

İPUCU

» Hz. Musa, İsrailoğullarına gönderilen peygamberlerdendir. Kendisine ilahi kitaplardan “Tevrat”ın verildiği peygamberdir.

» Dönemin zalim kralı Fravun’la mücadele etmiştir. Kızıldeniz’in ortadan ikiye ayrılma mucizesine şahit olmuştur. Kavmini Yüce Allah’ın birliğine ve O’na kulluk etmeye çağırmıştır.

İPUCU

» Dünya hayatı Yüce Allah'ın kâinatta yarattığı bir ilahi düzen içerisinde sürüp gitmektedir.

» Yediğimiz, içtiğimiz şeyler rızık olduğu gibi sahip olduğumuz evimiz, bahçemiz, çocuklarımız, soluduğumuz hava da rızık olarak nitelendirilir.

1. Dürüst ve erdemli bir insan çalışmadan ya da hak etmeden bir şey elde etmenin kendisi için hayırlı olmayacağını bilir. Bu yüzden her şeyden önce elinden geleni yapar ve işlerin sonunu Allah'a havale eder. Allah kendisine güvenenlerin, önce üzerlerine düşen vazifelerini yapmalarını ister. Bir konuda hiç gayret harcamadan beklenti içinde olmak doğru değildir. Nitekim Allah, kendisine güvenerek çalışıp çabalayan hiçbir kulunu yalnız ve yardımsız bırakmamış onları ummadığı yerden rızıklandırmıştır. Onun sınırsız rahmeti ve yüceliği bu güveni hiç boşa çıkarmamıştır. Bu konuda Hac suresinin 38. ayetinde, "Allah inananları (bütün kötülöklere karşı) mutlaka koruyacaktır..." buyrulmuştur.

Bu parçada kaderle ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisine vurgu yapılmamıştır?

- A) Emek
B) Ecel
C) Rızık
D) Tevekkül

2. Hz. Ömer (r.a.) bir gün camiye girdiğinde, oturmuş sohbet eden bir topluluk görür. Yanlarına yaklaşır sorar:

- Siz kimsiniz, ne iş yapıyorsunuz?
- Bizler mütevekkil (Allah'a tevekkül eden) insanlarız, çalışmayız, Allah her canlının rızıkını yaratmıştır. Bizler vaktimizi ibadetle geçiririz.

Bu sözlere çok kızan Hz. Ömer (r.a.):

- Sizler mütevekkil değil, müteekkil (hazır yiyici) insanlarsınız. Gerçek mütevekkil, tohumunu tarlaya atan ve ondan sonra Allah'a tevekkül eden kimsedir, diye söyler ve onları camiden kovar.

Bu örnek olaydan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Camideki insanlar doğru kader anlayışına sahiptir.
B) Camideki topluluk rızık Allah (c.c.) tarafından verildiğine inanmaktadır.
C) Tevekkül edebilmek için kişi elinden gelen gayretini gösterdikten sonra gerisini Allah'a (c.c.) bırakmalıdır.
D) Camideki topluluk tevekkül ettiğini zannetmektedir.

3. Bilal'in dedesi, Mehmet amca yıllardır hacca gitmeyi istemektedir, fakat bir türlü hac kurası çıkmadığı için gidememektedir. Nihayet bu yıl Mehmet amcaya hac kurası çıkmıştır. Ama bu kez de Mehmet amca hacca gidemeyecek bir şekilde hastalığa yakalanmıştır ve buna çok üzülmemektedir. Bilal, dedesinin bu üzüntüsünü paylaşmak ve onu teselli etmek için din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde öğrendiği bir ayeti ona söylemiştir.

Buna göre Bilal, dedesinin üzüntüsünü hafifletmek için aşağıdaki ayetlerden hangisini okumuştur?

- A) "Biz gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri bir oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık".
(Duhan suresi, 38. ayet)
B) "İnsan için ancak çalıştığına karşılığı vardır."
(Necm suresi, 39. ayet)
C) "Allah, kimseye gücünün yeteceğinden fazlasını yüklemez..."
(Bakara suresi, 286. ayet)
D) "Her can ölümü tadacaktır. Denemek için sizi kötü ve iyi durumlarla imtihan ederiz. Sonunda bize geleceksiniz."
(Enbiyâ suresi, 35. ayet)

4. Uyudun, uyanamadın olacak,
Kim bilir, nerde, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misali o musalla taşında.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu dizeyle ilişkilendirilebilir?

- A) "Andolsun, biz sana apaçık ayetler indirdik..."
(Bakara suresi, 99. ayet)
B) "...Şüphesiz Allah çok tövbe edenleri sever, çok temizlenenleri sever."
(Bakara suresi, 222. ayet)
C) "De ki: Şüphesiz bana, dini Allah'a has kılarak O'na ibadet etmem emredildi."
(Zümer suresi, 11. ayet)
D) "Her can ölümü tadacaktır. Sonra bize döndürüleceksiniz."
(Ankebût suresi, 57. ayet)

5. “Allah’tan başka ilah yoktur. O, daima diridir (hayy), bütün varlığın idaresini yürütendir (kayyum). O’nu ne uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O’nundur. İzni olmadan katında şefaet edebilecek olan kimdir? O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. İnsanlar ise O’nun bildirdiklerinin dışında ilminden hiçbir şeyi tam olarak kavrayamazlar. O’nun sonsuz kudreti (kürsüsü), gökleri ve yeri kuşatmıştır. Onları koruyup gözetmek, O’na zor gelmez. O yücedir, büyüktür.”

(Bakara suresi, 255. ayet)

Bu ayetten (Ayete’l-Kürsi) aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Allah insanların her yaptığını bilmektedir.
B) Allah’ın gücü her şeye yeter.
C) Bütün toplumlara peygamber gönderilmiştir.
D) Allah bütün evrenin idaresini yürütmektedir.

6. • Canlıların bir ömrü olması Yüce Allah’ın evrene koyduğu bir yasa mıdır?
• İnsan özgür iradesiyle yaptıklarından sorumlu tutulmuş mudur?
• Kaza, Allah’ın herşeyi önceden planlaması mıdır?
• Eceli gelen birinin buna karşı koyabilmesi mümkün müdür?
• Hastalıklar; sağlıklı ve yeterli beslenmemek, sağlıkla ilgili önlemlere yeterince uymamaktan mı kaynaklanmaktadır?

Bu sorulardan her bir doğru cevap 20 puan değerindedir.

Buna göre ortaokul öğrencisi Selim bu soruların tümüne “Evet” diyerek cevap verdiği göre toplam kaç puan almıştır?

- A) 100 B) 80 C) 60 D) 40

İPUCU

» Yüce Allah, yarattığı tüm canlıların rızkını da yaratmıştır. İnsan rızkını temin etmek için çaba sarf etmeli, çalışmalı ve rızkını helal yoldan temin etmelidir.

» Tevekkül; Bir işi yaparken elinden gelen gayreti göstermekle birlikte kalben Allah’a bağlanıp ona güvenmek, sonucu ondan beklemektir.

7. Gözleri görmeyen bir adam evinin geçimini sağlayabilmek için çalışmak ister. Yakınları buna gerek olmadığını söylese de o kimseye muhtaç olmadan yaşamak istediğini söyler. Elinde küçük bir tezgah içinde kırtasiye malzemeleri ile bir durağın yanına yerleşir. Her gün aynı yere gidip gelmeye başlar. Satışları çok iyidir ve bayağı keyiflenmektedir. Çünkü bir işe yaradığını hissetmektedir, bundan çok hoşnuttur. Bir müddet sonra yanına bir dilenci gelir ve dilenmeye başlar. Bu durum kör satıcının hiç hoşuna gitmez. Kendisi bu hâlinde çalışmaktadır, oysa o önüne gelene el açıp dilenir. Kendisini tutamayan adam dilenciyi uygun bir dille uyarmak istemiş ve yanına gitmiştir.

Buna göre adamın dilenciyi aşağıdaki hadislerden hangisiyle uyarması beklenir?

- A) “Kimse kendi elinin emeğinden daha hayırlı bir rızık yememiştir.”
B) “Ana ve babaya iyilik ömrü artırır. Yalan söylemek rızkı noksanlaştırır, duâ kazâya siper olur.”
C) “Kim rızkının bollaştırılmasını yahut ecelinin geciktirilmesini arzu ederse, akraba ile irtibatını sürdürsün!”
D) “Rızkı kazanmada ve ihtiyaçlarınızı karşılamada sabahın erken saatlerini tercih ediniz.”

1 ve 2. soruları metne göre yanıtlayınız.

Bitkileri aşılıyan rüzgârlar, canlıların su ihtiyaçlarını karşılayan yağmurlar da O'nun hazinelerinden gelen nimetlerdir. Rüzgâr es-mese aşılama olmaz, yağmur yağmasa canlılar su bulamaz ve hayat sönerdi. Bunları insan depolamış da o depolardan geliyor değildir. Hepsinin hazinesi Allah'a aittir. Her gün her saat içinde yaşadığımız için bu olaylar bize normal ve sıradan geliyorsa da her birinde Allah'ın sonsuz kudretini, akıllara durgunluk veren hikmetini yansıtan nice tecelliler vardır. Sadece arzdaki (yerdeki) suyun önce güneşten gelen yeterli ölçüdeki ısıyla buharlaşması, buharların uygun meteorolojik şartların yardımıyla, kezâ esen rüzgârların, fırtınaların denizlerden kaldırdığı tuz zerrecikleri ve karalardan kaldırdığı toz zerreciklerinden oluşan "yoğunlaşma çekirdekleri" sayesinde üst atmosfer tabakasına taşınması ve burada uygun fiziksel ortamda tekrar yoğunlaşarak kazandığı ağırlıkla, yukarıdan aşağıya düşen diğer bütün cisimlerin aksine hızında ivme olmadan, tahribata yol açmayacak ölçüdeki sabit bir hızla (limit hız) yere inmesi; ardından insanlar ve diğer canlılar tarafından kullanılabilirdiği kadarının kullanılması, bir kısmının da yerin üstünde (denizler, göller) veya altında depolanması ve nihayet bütün bu olup bitenlerin bağlı bulunduğu sayısız çeşitteki diğer doğal şartların gerçekleşmesi, ince ince ayarların yapılması, bunların hepsi gören göze, hisseden kalbe, düşünen akla sürekli Allah'ı hatırlatmaktadır...

(Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 3 Sayfa: 245-246)

1. Verilen metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rüzgâr ve yağmur canlı yaşamı için çok önemlidir.
- B) Yağmurun oluşması bilimsel olarak kanıtlandığı gibi Kur'an'da da üzerinde durulan konulardandır.
- C) Allah'ın varlığının pek çok delili insanlar tarafından hâlâ keşfedilememiştir.
- D) Allah her şeyi bir ölçüye göre yaratmıştır.

2. Verilen metin aşağıdaki ayetlerden hangisinin açıklaması olabilir?

- A) "Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör."
(İnsan suresi, 3. ayet)
- B) "Biz, rüzgârları aşılıyıcı olarak gönderdik ve gökten bir su indirdik de onunla su ihtiyacınızı karşıladık. (Biz bunları yapmasaydık) siz onu (yeterli) suyu depolayamazdınız."
(Hicr suresi, 22. ayet)
- C) "Allah, hiç kimseye gücünün üstünde bir şey yüklemeyiz. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararındır..."
(Bakara suresi, 286. ayet)
- D) "Her toplumun belirlenmiş bir eceli vardır. Ecelleri geldiğinde onu ne bir an erteleyebilirler ve ne de bir an öne alabilirler."
(A'râf suresi, 34. ayet)

- 3. "Bunun üzerine, asâsını yere bıraktı, o da birden kocaman bir ejderha hâline geldi. Elini koynuna soktu. Çıkardığında bakanların gözünü kamaştıran bir ışık saçıyordu. Firavun'un kavminden ileri gelenler, "Muhakkak bu çok bilge bir sihirbaz" dediler."

(A'râf suresi, 107 - 109. ayetler)

Verilen ayetlerde mucizelerinden bahsedilen ve sihirbazlıkla suçlanan peygamber aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Harun (a.s.)
- B) Hz. İbrahim (a.s.)
- C) Hz. Musa (a.s.)
- D) Hz. Yakup (a.s.)

- 4. I. Dünya, kendi eksenini etrafında belirli bir hızla dönmektedir.
- II. Dünya'nın Güneş'e uzaklık mesafesi canlıların yaşayabilmesi için ölçülü bir şekilde tasarlanmıştır.
- III. Atmosfer tabakası şimdikinden daha ince olsaydı, bu durumda Güneş'ten gelen zararlı ışınlar canlıların yaşamını tehdit ederdi.

Bu cümlelerden hangileri evrendeki düzene dikkat çekmektedir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

5. Akif, Cahit, Nuri, Erdem LGS için “Evrendeki Yasalar” konusunu tekrar ettikleri sırada karşılıklarına Kur’an-ı Kerim’den ayet örneği vermesini isteyen bir soru çıkmıştır. Buna göre öğrenciler aşağıdaki ayetleri söylemiştir:

Akif

“Güneş de yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, üstün ve bilen Allah’ın kanunudur.”

(Yâsîn suresi, 38. ayet)

“Allah sizi topraktan yarattı, sonra nutfeden yarattı. Sonra da sizi birbirinize eş kıldı. Onun bilgisi olmadan hiçbir dişi ne gebe kalır ne doğurur...”

(Fâtır suresi, 11. ayet)

Nuri

“Allah seni yarattı. Sana düzgün ve ölçülü bir biçim verdi.”

(İntifâr suresi, 7. ayet)

“(Öyle) Bir fitneden sakının ki aranızdan yalnız haksızlık edenlere erişmekle kalmaz (hepinize erişir)...”

(Enfâl suresi, 25. ayet)

Cahit

Erdem

Buna göre hangi öğrencinin söylediği örnek fiziksel yasaya örnek gösterilebilir?

A) Akif

B) Cahit

C) Nuri

D) Erdem

6. Sünnetullah, Allah’ın evrenin düzeni ve işleyişi için koyduğu yasaları içerir. Bu anlamda canlıların ve toplumların yaşayışındaki düzeni sağlayan yasalar olduğu gibi Allah’ın iradesine bağlı olarak doğanın da işleyişini sağlayan yasalar bulunmaktadır. Örneğin Kur’an-ı Kerim’deki şu ayet doğanın işleyişine örnek olarak verilebilir: ---

Verilen metin düşüncenin akışına göre aşağıdaki ayetlerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) “Biz geceyi ve gündüzü birer delil olarak yarattık ve rabbimizin nimetlerini aramanız, ayrıca yılların sayısını ve hesabını bilmeniz için gecenin karanlığını silip yerine gündüzün aydınlığını getirdik”
(İsrâ suresi, 12. ayet)
- B) “O (Rabb) ki seni yarattı. Sana düzgün ve ölçülü bir biçim verdi.”
(İntifâr suresi, 7. ayet)
- C) “Ben, cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.”
(Zâriyât suresi, 56. ayet)
- D) “...Kim Allah(ın yasakların)’dan sakınırsa (Allah) ona bir çıkış (yolu) gösterir. Ve onu ummadığı yerden rızıklandırır. Kim Allah’a dayanırsa Allah, ona yeter...”
(Talâk suresi, 2, 3. ayetler)

7. Öğretmen 8/A sınıfında evrensel yasalarla ilgili ders anlatmaktadır.

“Rüzgar yolu ile çoğalan bitkilerde çoğalmanın güvence altına alınabilmesi için polen üretimi çok fazladır. Örneğin, çam ağaçlarında her bir erkek kozalak yılda 5 milyondan fazla, tek bir ağaç ise 12.5 milyar civarında polen üretmektedir. Kayın ağacında bu rakam 2 milyar civarında, cevizde 2 milyon, fındıkta ise 5 milyon civarındadır.”

Öğretmen ders anlatırken bu örnekle ilgili bir de ayet söylemiştir.

Buna göre öğretmenin söylediği ayet aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) “Güneş ve Ay belirli bir hesaba göre hareket etmektedir.”
(Rahman suresi, 5. ayet)
- B) “Özen içinde yollar ve yörüngelerle donatılmış göğe andolsun.”
(Zariyat suresi, 7. ayet)
- C) “Biz rüzgârları aşılayıcı olarak gönderdik ve gökten su indirdik...”
(Hicr suresi, 22. ayet)
- D) “İnsan için ancak çalıştığı için karşılığı vardır.”
(Necm suresi, 39. ayet)